

SPIS TREŚCI

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW	5
1. WSTĘP	7
1.1. Wprowadzenie	7
1.2. Rys historyczny.....	7
1.3. Definicja nadciśnienia tętniczego	10
2. EPIDEMIOLOGIA NADCIŚNIENIA TĘTNICZEGO U DZIECI I MŁODZIEŻY	12
2.1. Trudności interpretacyjne	12
2.2. Występowanie nadciśnienia tętniczego w Polsce	12
2.3. Występowanie nadciśnienia tętniczego w innych krajach	13
3. POMIARY CIŚNIENIA TĘTNICZEGO U DZIECI I MŁODZIEŻY.....	15
3.1. Pomiary gabinetowe.....	17
3.2. Pomiary domowe	18
3.3. Całodobowa rejestracja ciśnienia tętniczego.....	19
3.4. Inwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego	20
3.5. Normy ciśnienia tętniczego u dzieci	20
4. PODSTAWY PATOFIZJOLOGICZNE.....	22
5. KLASYFIKACJA I ROZPOZPOZNAWANIE NADCIŚNIENIA TĘTNICZEGO	24
5.1. Nadciśnienie tętnicze pierwotne	24
5.1.1. Nadciśnienie tętnicze białego fartucha	26
5.1.2. Nadciśnienie ukryte (zamaskowane)	26
5.1.3. Nadciśnienie tętnicze współistniejące z zespołem metabolicznym	27
5.2. Nadciśnienie tętnicze wtórne	28
5.2.1. Nadciśnienie tętnicze naczyniowo-nerkowe.....	29
5.2.2. Nadciśnienie tętnicze w przewlekłej chorobie nerek	30
5.2.3. Nadciśnienie tętnicze uwarunkowane hormonalnie.....	30
5.2.4. Nadciśnienie tętnicze w koarktacji aorty.....	30
5.2.5. Nadciśnienie jatrogenne	33
5.2.6. Monogenowe postaci nadciśnienia tętniczego	33
5.3. Nadciśnienie tętnicze u noworodków	34
5.4. Nadciśnienie tętnicze z nagłymi i pilnymi wskazaniami do leczenia	34
6. OGÓLNE ZASADY DIAGNOSTYKI I LECZENIA NADCIŚNIENIA TĘTNICZEGO U DZIECI I MŁODZIEŻY.....	36
6.1. Diagnostyka nadciśnienia	36
6.2. Leczenie nadciśnienia.....	40

6.2.1. Leczenie nefarmakologiczne.....	41
6.2.2. Leczenie farmakologiczne	41
6.2.3. Uwagi dotyczące leczenia zabiegowego	46
7. NADWAGA I OTYŁOŚĆ	47
7.1. Dystrybucja i rola tkanki tłuszczowej.....	47
7.2. Metody badania składu ciała	48
7.3. Badania antropometryczne	48
7.4. Powikłania otyłości	50
8. MODYFIKACJA STYLU ŻYCIA.....	54
8.1. Aktywność fizyczna.....	54
8.1.1. Wychowanie fizyczne w środowisku szkolnym	55
8.1.2. Uprawianie sportu.....	56
8.2. Dieta a nadciśnienie tętnicze	63
8.3. Psychologiczne aspekty rozwoju nadciśnienia tętniczego	69
8.3.1. Stres	69
8.3.2. Zaburzenia snu	70
8.3.3. Bezdech senny	71
8.3.4. Zaburzenia nastroju i zaburzenia lękowe	72
8.4. Użytki.....	73
8.4.1. Tytoń.....	73
8.4.2. Alkohol i inne substancje psychoaktywne	73
9. WPŁYW WYBRANYCH CZYNNIKÓW ŚRODOWISKOWYCH NA CIŚNIENIE TĘTNICZE	75
9.1. Ołów	75
9.2. Kadm	77
9.3. Hałas	79
10. ZNACZENIE OPIEKI ZDROWOTNEJ W POPULACJI WIEKU ROZWOJOWEGO.....	80
10.1. Edukacja zdrowotna	80
10.2. Działania profilaktyczne.....	81
10.3. Opieka specjalistyczna w leczeniu nadciśnienia tętniczego u pacjentów w wieku rozwojowym	83
11. PIŚMIENNICTWO	85
12. SPIS TABEL I RYCIN	95
13. ZAŁĄCZNIK	97